

HINDAMISSTANDARD

Tekstiilkäsitöö meister, tase 7

Sisukord:

1. Üldinfo
2. Hindamine (sh hindamise meetodid ja hindamiskriteeriumid)
3. Hindamise korraldus
4. Juhised hindajale

Üldinfo

- 1.1. Hindamisstandardi alusel hinnatakse kutseõppeasutuse tekstiilkäsitöö eriala lõpetajate ja töömaailma tekstiilkäsitööliste kutseoskuste vastavust Tekstiilkäsitöö meister, tase 6 kutsestandardis¹ kehtestatud nõuetele.
- 1.2. Taotleja kompetentsust hindab kutsekomisjoni moodustatud tööandjate, spetsialistide ja koolitajate esindajatest koosnev kolmeliikmeline hindamiskomisjon.
- 1.3. Hindamine viiakse läbi kutsekomisjoni poolt selleks määratud kohas.

2. Hindamine

Tõendada tuleb kõik kutse saamiseks vajalikud kompetentsid. Hindamiskomisjon võib anda ülesande demonstreerida või kirjeldada töövõtteid.

Kutse andmise eeltingimustele vastavuse arvestamisel ja kompetentside hindamisel võidakse rakendada varasemate õpingute ja töökogemuse arvestamise (VÕTA) põhimõtteid.

2.1 Meetodid

- 1) Portfoolio;
- 2) valmisesemete esitlus, vajadusel töövõtete demonstratsioon;
- 3) vestlus;
- 4) erialane CV;
- 5) eneseanalüüs.

Portfoolio sisaldab:

- üldvaate- ja detailfotosid kolme viimase aasta jooksul valmistatud esemetest;
- võimalusel fotosid tööprotsessidest;
- vajadusel töövisandeid, materjalinäidiseid, tööproove, tehnoloogia lühikirjeldusi jms.

Portfoolio vormistamisnõuded:

- kujundus ja formaat taotleja vabal valikul (soovi korral kodulehena vms);
- loogilise ülesehitusega (tegevuste järjekord: kavand, tööproov, ülevaatefoto);
- visuaalselt tervikliku ja esteetilise kujundusega (taustade ja fotomaterjali, jooniste ning tekstide omavaheline kooskõla)

Valmiseseme esitlus, vajadusel töövõtete demonstratsioon:

Taotleja esitleb vähemalt ühe tekstiilesemete komplekti, esemete sarja või tekstiilkäsitöö tootel põhineva teenuse arenduse (nt esemed, mille valmistamist õpetatakse vms). Ese(med) eksponeeritakse viisil, mis annab parima ülevaate selle (nende) kasutamisest: rõivaese pannakse mannekeenile või modellile selga ja laudlina lauale, kardin riputatakse, vaip laotatakse laiali jne. Hindamiskomisjon võib paluda taotlejal demonstreerida mõnda töövõtet.

1 <http://www.kutsekoda.ee/et/kutseregister/kutsestandardid/>

Erialane CV

sisaldab andmeid, mis on otseselt seotud taotletava kutsega.

Eneseanalüüs koostatakse STARR meetodi abil, selle sisu on asjakohane ja pikkus ei ületa kahte A4 lehekülge.

Vestlus:

Taotleja annab ülevaate enda tööst ja tegevustest, sh oma teadmistest ja arusaamadest ning vastab küsimustele esemete valmistusprotsessi, portfoolio, eneseanalüüsi ja käsitöömeistri kutse-eeskriitika kohta.

Kutseeksamil hinnatakse järgmisi kompetentse:

Tööprotsessi korraldamine

Käsitööalane ettevõtlus

Nõustamine ja juhendamine

Arendustegevus

Spetsialiseerumisega seotud kompetentsid:

Kangakudumine

Masinkudumine

Tikkimine

Masintikkimine

Pitsitehnikates esemete valmistamine

Rahvarõivaste valmistamine

Materjalide värvimine ja trükkimine

Viltimine

Valitavad kompetentsid:

Silmuskudumine

Heegeldamine

Tekstiilkäsitöö meister, tase 7 kutset läbiv kompetents

Kutse taotlemisel tuleb tõendada järgnevad kompetentsid:

kõigile on kohustuslikud kompetentsid B.2.1 - B.2.4 ja B.2.15 (läbiv kompetents) ning spetsialiseerumisega seotud kompetentside hulgast tuleb tõendada üks spetsialiseerumine järgmistest:

kangakudumine, kompetents B.2.5,

masinkudumine, kompetents B.2.6,

tikkimine, kompetents B.2.7,

masintikkimine, kompetents B.2.8,

pitsitehnikates esemete valmistamine, kompetents B.2.9,

rahvarõivaste valmistamine, kompetents B.2.10,

materjalide värvimine ja trükkimine, kompetents B.2.11,

viltimine, kompetents B.2.12.

Lisaks on võimalik tõendada valitavaid kompetentse B.2.13 ja B.2.14

2.2. Hindamiskriteeriumid

Kohustuslikud kompetentsid:	Tõendatakse kõik kohustuslikud kompetentsid	
Tegevusnäitajad	Hindamiskriteeriumid	Hindamismeetodid
1. <u>Tööprotsessi korraldamine:</u> (Hinnatakse koos vastava tehnikaga.)		
<p>1. kavandab eseme, arvestades kompositsiooni ja värvusõpetuse põhimõtetega ning materjali eripära ja kasutatava tehnoloogiaga; koostab mõõtkavas tööjoonise; loeb kavandeid ja tööjooniseid; kavandab ajaloolise eseme koopia või rekonstruktsiooni, lähtudes originaalesemest;</p> <p>2. valib vastavalt kavandile ja eseme otstarbele materjali ja tehnoloogia, korraldab tööproovi tegemise; arvutab enda ja meeskonna tööks kuluva aja, arvestades eseme valmimise tähtaega;</p> <p>3. arvestab vastavalt kavandile, tööproovile ja eseme otstarbele materjali koguse; hindab materjali kvaliteeti ja sobivust, arvestades selle kasutamise eesmärki; varub materjalid; valmistab ette (vt lisa 1) tööks vajaliku koguse materjali vastavalt juhendile ja kasutatavale tehnikale, arvestades valmiva eseme otstarvet ning omadusi;</p> <p>4. hindab töövahendite sobivust ja kvaliteeti, arvestades nende kasutamise eesmärki, kohandab töövahendeid; komplekteerib kavandatud eseme valmistamiseks töövahendid vastavalt kasutatavale tehnikale;</p> <p>5. loob ergonoomiliselt sobiva ja ohutu töökeskkonna vastavalt nõuetele; koostab erialaseid tööohutuse nõudeid; jälgib nõuete järgimist oma ettevõttes;</p> <p>6. dokumenteerib tööprotsessi esemete kordusvalmistamiseks, kogemuse talletamiseks ja meetodilise materjali koostamiseks;</p> <p>7. kombineerib loovalt erinevaid tehnikaid; vajadusel kaasab teiste tekstiilkäsitöö tehnikate spetsialiste;</p> <p>8. viimistleb eseme, arvestades eseme valmistamisel kasutatud tehnikat, materjali eripära ja eseme otstarvet; koostab eseme viimistlemise juhendi;</p> <p>9. tunneb ära eseme valmistamisel tekkinud vead ja nende põhjused, kõrvaldab need; analüüsib tööprotsessis tekkinud probleeme, ennetab neid; teeb ettepanekuid probleemide lahendamiseks;</p> <p>10. loeb ja kasutab tekstiilkäsitöö tehnikate tingimärke ja skeeme; täiendab, suurendab, kohandab ja loob uusi mustriskeeme; töötab välja uusi tingimärkide süsteeme; hoiab end kursis erinevates riikides kasutatavate tingimärkide süsteemidega.</p>	<p>Kavandab eseme, teeb nii enda kui ka etteantud kavandist lähtuvalt tööjoonised ning tööplaani, täiendab, suurendab, kohandab mustriskeeme. Kavandab ajaloolise eseme koopia või rekonstruktsiooni, lähtudes originaalesemest. Tehnoloogiliste uuenduste puhul loob vajadusel uusi tingimärke ja/või süsteeme.</p> <p>Valib, varub ja valmistab ette materjalid (Lisa 1) ning komplekteerib tarvikud. Seab valmis sobiva töökoha arvestades ergonoomika ja ohutu töökeskkonna nõuetega.</p> <p>Kavandab tööprotsessi arvestades ajakulu ja tähtajaga. Korraldab tööproovi valmistamise.</p> <p>Valmistab eseme kombineerides tehnikaid vastavalt kavandile ja tööjoonisele, valib töövõtted vastavalt eseme materjalile, valmistamis- tehnoloogiale ja kasutusotstarbele, vajadusel kaasab teiste käsitöötehnikate spetsialiste.</p> <p>Kõrvaldab tekkinud vead ning viimistleb eseme, valides võtted vastavalt eseme materjalile ja valmistamistehnoloogiale.</p> <p>Dokumenteerib kogu tööprotsessi esemete kordusvalmistamiseks ning viib analüüsijärgselt sisse parandused ja täiendused.</p>	<p>Portfoolio, vestlus, valmisesemete esitlus, vajadusel töövõtete demonstratsioon, eneseanalüüs.</p> <p>Hinnatakse koos vastava tehnikaga.</p>

2. Käsitööalane ettevõtlus		
<p>1. hindab tegutsemise eesmärgist lähtuvalt ettevõtluse võimalusi; valib talle sobiva ettevõtlusvormi; korraldab ettevõtte tegevust, arvestades kutsealast teavet ja õigusakte ning lähtudes väikeettevõtte juhtimise põhitõdedest; planeerib oma töö; teeb koostööd erinevate partneritega, sh võrgustikega, jälgides tegutsemise tõhusust; hoiab end kursis majanduses toimuvate muutustega ja konkurentide tegevusega, rakendades loovalt tekkinud võimalusi; hindab ettevõtte jätkusuutlikkust, lähtudes majandamise tulemustest;</p> <p>2. annab arusaadavalt edasi kutsealaseid oskusi ja teadmisi kaastöötajatele või koostööpartneritele ja praktikantidele; organiseerib ja kontrollib juhendatavate tööd, annab juhendatavatele konstruktiivset tagasisidet, probleemide ilmnemisel pakub välja lahendusi; juhib ja juhendab meeskonda sihiteadlikult ning taustatundlikult, sekkudes kriitilistes olukordades õigeaegselt ning andes õigeaegset ja asjakohast tagasisidet;</p> <p>3. määratleb uudset lähenemist vajava konteksti ning sellest tulenevalt sihtgrupi ja selle vajadused; valib toote valmistamiseks sobiva materjali ja tehnoloogia, arvestades disainitava eseme kasutuseesmärki ja -funktsiooni, kujundab nendest lähtuvalt eseme; valmistab prototüübi ning selle tehnilised joonised ja valmistamise juhendi; testib prototüüpi, analüüsib tulemusi ning teeb vajadusel korrekture; juhib ja juhendab disainimeeskonda;</p> <p>4. leiab oma tootele ja teenusele sobivaima teostusviisi, lähtudes sihtgrupist, logistikast, tasuvusest ja tootmisbaasist; kujundab toote ja/või teenuse hinna; korraldab toote pakendamise, vajadusel koostab kasutus- ja hooldusjuhendi; analüüsib klientide tagasisidet eesmärgiga hinnata tooteuuenemise või uue toote arendamise vajadusi; juhib ja juhendab tootmisprotsessi;</p> <p>5. organiseerib toodete ja/või teenuste esitluse ning müügi, arvestades nõudlust, võimalusi, tasuvust jm; kasutab sidusvaldkondade ja rahvusvahelise koostöö võimalusi müügi edendamisel; leiab ühisturundusvõimalusi</p>	<p>Kirjeldab oma tegevuse eesmäärke, oma tootele ja/või teenusele sobiva sihtgrupi leidmist. Positsioneerib end turul.</p> <p>Kirjeldab toote ja/või teenuse ideed ja visandit (kujundamist), kuidas on sihtgrupiga arvestatud. Kirjeldab oma tootele ja teenusele sobivaima teostusviisi leidmist.</p> <p>Analüüsib oma toote/teenuse konkurentsivõimet. Toob näited oma toote ja/või teenuse müügikanalitest ja reklaamivõimalustest ja koostööpartneritest. Hindab ettevõtte jätkusuutlikkust.</p> <p>Annab arusaadavaid juhiseid alltöövõtjatele, koostööpartneritele ja kollektiivi liikmetele. Juhib ja juhendab meeskonda sihiteadlikult ning taustatundlikult, sekkudes kriitilistes olukordades õigeaegselt ning andes õigeaegset ja asjakohast tagasisidet</p>	<p>Erialane CV, eneseanalüüs, vestlus</p>
3. Nõustamine ja juhendamine		

<p>1. nõustab tellijat ja koostööpartnerit sobiva materjali, tehnoloogia ja kompositsiooni valimisel, lähtudes nii üksikesemest kui tervikust/ komplektist/ tiraažist, arvestades vajadusel kultuurilist, ajaloolist ja/või paikkondlikku eripära; lahendab keerukaid nõustamisküsimusi, annab eksperthinnanguid;</p> <p>2. jälgib, analüüsib ja tagasisidestab juhendatava tegevust (sh rakendusuringute tegemisel), märkab edusamme ja tunnustab; nõustab eesmärkide seadmisel, toetab kohanemist ja arengut; nõustab juhendatavat töös ettetulevate probleemide lahendamisel, vajadusel sekkub kriitilistes olukordades õigeaegselt; loob võimalused tööks sobivate hoiakute kujunemiseks ja teiste arenguks; toetab võimekuse rakendamist ning innovaatiliste ja loovate lahenduste leidmist; algatab ja toetab koostööd ja kogemuste vahetamist;</p> <p>3. uurib iseseisvalt allikmaterjale ning koostab nende põhjal erialaseid väljaandeid, sh käsiraamatuid, retsenseeritud õppematerjale.</p>	<p>Lähtuvalt tellija soovist või kavandist annab nõu või aitab leida töö teostamiseks sobiva lahenduse.</p> <p>Koostab tööülesannete sooritamiseks töötajatele lihtsamaid õppematerjale ja skeeme.</p> <p>Jälgib juhendatava töötaja tegevust ja vajadusel suunab, korrigeerib ja õpetab ning annab tagasisidet. Lahendab keerukaid nõustamisküsimusi, annab eksperthinnanguid.</p> <p>Koostatud õppematerjali näide esitatakse portfoolios.</p> <p>Algatab ja toetab koostööd ja kogemuste vahetamist.</p> <p>Koostab erialaseid väljaandeid.</p>	<p>Erialane CV, eneseanalüüs, vestlus, portfoolio</p>
<p>4. Arendustegevus</p>		
<p>1. eesmärgistab, kavandab ja viib läbi käsitöö valdkonnaga seotud uurimistöid;</p> <p>2. eesmärgistab, kavandab ja viib läbi valdkonda arendavaid tegevusi, nt korraldab uut väärtust loovaid, käsitöövaldkonda arendavaid/mõjutavaid koolitusi, loob käsitööliste enesetäiendust toetavaid lahendusi (sh veebis), loob tingimused erialaste kogemuste vahetamiseks kolleegidega, avaldab arvamust meedias, esineb konverentsidel, osaleb aktiivselt erialaliidu/organisatsiooni tegevustes, räägib kaasa valdkonda reguleerivate poliitika kujundamises kohaliku omavalitsuse või riigi tasandil;</p> <p>3. tutvustab erialast tegevust ja käsitöö valdkonda, kasutades maine kujundamiseks ja sihtgruppidega suhtlemiseks erinevaid kommunikatsiooni võimalusi.</p>	<p>Kirjeldab oma tegevusi valdkonna arendamisel. Toob näiteid.</p>	<p>Erialane CV, eneseanalüüs, vestlus, portfoolio</p>
<p>Spetsialiseerumisega seotud kompetentsid: <u>Tõendatakse üks spetsialiseerumine</u></p>		
<p>4. Kangakudumine:</p>		
<p>1. rakendab kangasteljed vastavalt telje tüübile ja rakendusskeemile;</p> <p>2. koob erinevatest materjalidest kangaid erinevates sidustes vastavalt kavandile ja rakendusskeemile, kasutades täiendavaid abivahendeid;</p> <p>3. koob telgedel kootavaid etnograafilisi võid, kasutades täiendavaid abivahendeid;</p> <p>4. analüüsib etnograafilist materjali; teeb kindlaks kanga materjali, siduse ja kasutusala, arvestades selle etnograafilist eripära; tuletab kangarakenduse; pakub kasutusala sobiva kanga materjali ja siduse; tuletab kanga näidisest kangarakenduse, kohandab neid vastavalt eesmärgile ja loob uusi rakendusskeeme, sh museaalide järgi.</p>	<p>Kirjeldab oma tööd etnograafilise materjaliga, rakendusskeemide kohandamist ja uute loomist. Kirjeldab oma tööd erinevate teljetüüpide täiendavate abivahendite, materjalide ja tehnikatega (Lisa 1). Näited esitatakse portfoolios või valmisesemetena.</p>	<p>Eseme esitus, vestlus, kirjalik ülevaade toote/teenuse loost, õpimapp, töövõtete demonstratsioon või kirjeldamine.</p>

5. Masinkudumine		
<p>11. valmistab kudumimasina ette põhi- ja abiplaadiga kudumiseks; seadistab juhendi alusel kudumimasina vastavalt kootavale mustrile ja kasutatavale tehnoloogiale;</p> <p>2. kasutab erinevaid masinkudumistehnikaid, kombineerib neid; loob originaalkavandeid, kohandab löikeid, arvestades masina tehnoloogiliste võimalustega; koostab mustrikaarte;</p> <p>3. ühendab masinal kootud detaile käsitsi, õmblusmasinal või keteldusmasinaga;</p> <p>4. teeb kindlaks kudumil kasutatud tehnoloogilised võtted ja lahendused; kombineerib soovitud tulemuse saavutamiseks erinevaid tehnoloogilisi võtteid, koostab skeeme; koostab meetoodilisi materjale.</p>	<p>Koostab mustriskeemi.</p> <p>Valmistab kudumimasina ette põhi- ja abiplaadiga ning pitsikelguga kudumiseks.</p> <p>Koob tööproovid, kombineerides erinevaid töövõtteid (Lisa 1) ning valmistab vabalt valitud tehnikas ühe löikejärgselt ja ühe ringselt kootud eseme, ühendab detailid sobival viisil.</p> <p>Valmistab esitluseks vabalt valitud tehnika(te)s toote või tootesarja.</p> <p>Tunneb ära esitatud näidistel kasutatud materjalid ja tehnikad ning märgib üles mustriskeemi</p>	<p>Eseme esitlus, vestlus, kirjalik ülevaade toote/teenuse loost, õpimapp, töövõtete demonstratsioon või kirjeldamine.</p>
8. Tikkimine		
<p>1. tikib esemeid vastavalt juhendile ja skeemile, sh teeb täpseid koopiaid etnograafilistest esemetest; reguleerib sobiva materjali, töövahendite ja -võtetega tikandi suurust;</p> <p>2. ühendab tikitud detailid sobivate töövõtetega;</p> <p>3. tunneb ära tikandi ja tikkimisel kasutatud materjalid; tuletab tööjoonise vastavalt originaalesemele; kohandab joonist vastavalt eesmärgile ja materjalile; loob tikkimiskavandeid ja vastavaid tööjooniseid meetoodiliste materjalide koostamiseks.</p>	<p>Tuletab esemelt ja kohandab tööjooniseid.</p> <p>Tikib tööproovid, kombineerides erinevaid pisteid ja tikandeid (Lisa 1).</p> <p>Valmistab kolm erinevat tikitud eset vabalt valitud tehnikates. Valmistab esitluseks vabalt valitud tehnika(te)s toote või tootesarja.</p> <p>Tunneb ära esitatud näidistel kasutatud materjalid ja tehnikad.</p>	<p>Eseme esitlus, vestlus, kirjalik ülevaade toote/teenuse loost, esitlusmapp, õpimapp, töövõtete demonstratsioon või kirjeldamine.</p>
9. Masintikkimine		
<p>1. seadistab mitmeniidilise tikkimismasina; valib sobiva tugikanga, raami ja programmi, arvestades tikitava eseme materjali, suuruse ja funktsiooniga;</p> <p>2. kasutab valmisfaile, korrigeerib neid vastavalt masina võimalustele arvestades valmiva eseme otstarvet ning omadusi; Kujundab nii kavandi järgi kui iseseisvalt lihtsamaid tikandeid enamlevinud programmides, loob uusi tikkimisfaile;</p> <p>3. tikib valmisfaile kasutades tikkimisseadmega varustatud universaalõmblusmasinaga; kasutab spetsiaalseid tikkimisniite, tugikangaid ja abivahendeid, arvestades nende omavahelise sobivusega; arvestab tikitava ornamendi suuruse ja asukohaga esemel; tikib raamist suuremaid tikandeid;</p> <p>4. kinnitab aplikatsiooni kangale sobiva tehnikaga, arvestades materjalide omadusi ja eseme kasutuseesmärgi.</p>	<p>Seadistab vastavalt juhendile mitmeniidilise tikkimismasina ja valib sobiva tugikanga, raami ja programmi. Kasutab ja korrigeerib valmisfaile. Kujundab tikandeid enamlevinud programmides, loob uusi faile.</p> <p>Tikib tööproovid ja ühe aplikatsiooni esemele kinnitamiseks; kasutab selleks valmis programme ja enda loodud tikandi faile ning vajadusel korrigeerib neid (Lisa 1).</p> <p>Kavandab ja valmistab eseme(d), kasutades ristpistetikandit, enda loodud tikandi faile ja teksti kujundamist.</p> <p>Valmistab esitluseks vabalt valitud tehnika(te)s toote või tootesarja.</p>	<p>Eseme esitlus, vestlus, kirjalik ülevaade toote/teenuse loost, esitlusmapp, õpimapp, töövõtete demonstratsioon või kirjeldamine.</p>

10. Pitsitehnikates esemete valmistamine		
<p>1. valmistab erinevatest materjalidest pitsitehnikates esemeid vastavalt joonisele või tööskeemile, kasutades töövahendeid vastavalt pitsi liigile;</p> <p>2. ühendab pitsid sobivate töövõtetega eseme külge;</p> <p>3. teeb kindlaks pitsi valmistamise tehnika, materjali ja kasutusala; pakub kasutusosalast lähtuvalt sobiva pitsi tüübi ja materjali; tuletab pitsi näidisest tööjoonise või -skeemi, kohandab neid vastavalt eesmärgile ja loob uusi tööskeeme.</p>	<p>Tuletab, kohandab ja loob tööskeeme. Valmistab tööproovid, kasutades erinevaid pitsitehnikaid.</p> <p>Valmistab vabalt valitud pitsitehnikas ühe löikejärgse eseme ja äärestab ühe eseme pitsiga või kombineerib nimetatud tehnikaid ühel esemel, kaunistab ühe eseme etnograafilise pitsiga (Lisa 1).</p> <p>Valmistab esitluseks vabalt valitud tehnikas toote või tootesarja.</p> <p>Tunneb ära esitatud näidistel kasutatud materjalid ja tehnikad ning märgib üles muustriskeemi</p>	<p>Eseme esitlus, vestlus, kirjalik ülevaade toote/teenuse loost, esitlusmapp, õpimapp, töövõtete demonstratsioon või kirjeldamine.</p>
11. Rahvarõivaste valmistamine		
<p>1. komplekteerib muuseumi- ja kirjandusallikate põhjal rahvarõivakomplekte, arvestades geograafilist, ajastulist ja sotsiaalset eripära; dokumenteerib esemete päritolu ja tehnilised näitajad; analüüsib allikakriitiliselt rahvarõiva osade komplekti sobivust; tuletab puuduvad rahvarõiva osad; koostab näidiskomplekte;</p> <p>2. valib rahvarõiva osade lõiked ja tööjuhised vastavalt eesmärgile; kasutab neid või kohandab vastavalt vajadusele, säilitades originaaliläheduse ja pidades silmas tervikut; koostab vastavalt uurimistulemustele rahvarõiva osade lõikeid ja tööjuhiseid;</p> <p>3. valib rahvarõiva valmistamiseks sobivad originaalilähedased materjalid või valmistab need ise; sobitab vastavaid materjale, arvestades nende omavahelist sobivust ja originaalilähedust;</p> <p>4. analüüsib etnograafilist materjali, teeb kindlaks rahvarõiva valmistamise ajastu ja piirkonna; tuvastab rahvarõivaeseme valmistamise tehnikad ja materjalid; tuletab eseme põhjal tööjoonise või -skeemi;</p> <p>5. valmistab põhikomplekti kuuluvad rahvarõivaesemed ja tekstiilist aksessuaarid (peakatte, vöö ja paelad, koti), kasutades käsitöötehnikaid ja materjale vastavalt eesmärgile;</p> <p>6. hindab esemete ja teostuse kvaliteeti ning vastavust eesmärgile, rahvarõiva originaalilähedusele ja komplekti sobivusele; vajadusel annab juhised korrektuuride tegemiseks;</p> <p>7. paneb kokku rahvarõivakomplekti; vajadusel tellib osad komplekti kuuluvad esemed vastavate oskustega käsitööliselt; annab alltöövõtjale juhised originaalilähedase eseme valmistamiseks.</p>	<p>Komplekteerib rahvarõivakomplekti. Põhjustab esemete valikut. Kirjeldab lõikeid, tehnikaid ja kasutatavaid materjale. Otsustab oma oskustest tulenevalt, millised esemed valmistab ise, valib meistrid, kellelt tellib ülejäänud esemed, põhjustab oma otsuseid ja valikuid.</p> <p>Valib lõiked ja juhised, tuletab, kohandab ja loob tööskeeme ja -jooniseid. Valmistab tööproovid või esemed, kasutades erinevaid tehnikaid (Lisa 1)</p> <p>Valmistab esitluseks vähemalt seitse rahvarõivaeset, mis ei pea kuuluma ühte komplekti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pott- või kabitmüts - kurrutatud tanu mudel, kaunistused ja tikandid tööproovidena - kampsun (originaalilähedasest materjalist) - särk, (erinevad kaunistusviisid ja tikandid tööproovidena) - lihtne linane või sitsist või villane põll, (erinevad kaunistused ja tikandid tööproovidena) - seelik (originaalilähedasest materjalist), kangad ja kaunistusviisid tööproovidena - kirivöö, teised vööliigid ja paelad tööproovidena - kindad või sukad, tehnoloogilised võtted ja -tehnikad tööproovidena (Lisa 1). 	<p>Kirjalik ülevaade toote/teenuse loost, vestlus</p> <p>Eseme esitlus, esitlusmapp, õpimapp,</p> <p>Eseme esitlus, esitlusmapp, õpimapp, töövõtete demonstratsioon või kirjeldamine.</p>

<u>12. Materjalide värvimine, trükkimine ja maalimine</u>		
<p>1. värvib materjale sünteetiliste ja looduslike värvidega, kasutades erinevaid värvimise tehnikaid; kasutab sobivaid kinnitus- ja peitsaineid;</p> <p>2. kujundab materjale trükitehnikates, arvestades materjali ja tehnika eripära, kasutusotstarvet ning omavahelist sobivust;</p> <p>3. analüüsib värvitud/trükitud materjale ning tuvastab kasutatud ained ja tehnikad; saavutab originaalesemetele sarnase tulemuse, arvestades värvide muutumise tegureid; vajadusel teeb katseid.</p>	<p>Värvib, trükib ja maalib tööproovid, kombineerides võimalusel erinevaid tehnikaid (Lisa 1) ning valmistab vabalt valitud tehnikates trükitud, maalitud ja värvitud esemeid, kombineerib tehnikaid samal esemel, saavutades esteetilise tulemuse. Tuvastab esemelt värvimiseks/trükkimiseks kasutatud ained ja tehnikad. Valmistab esitluseks vabalt valitud tehnika(te)s toote või tootesarja</p>	<p>Eseme esitlus, vestlus, kirjalik ülevaade toote/teenuse loost, esitlusmapp, õpimapp, töövõtete demonstratsioon või kirjeldamine.</p>
<u>6. Viltimine</u>		
<p>1. valmistab kavandi järgi nii käsitsi kui ka masinaid kasutades kuivviltimistehnikas esemeid, arvestades materjali eripära; kombineerib erinevaid kuiv- ja märgviltimistehnikaid;</p> <p>2. valmistab kavandi järgi nii käsitsi kui ka masinaid kasutades märgviltimistehnikas tasapindseid ja ruumilisi esemeid, arvestades materjali eripära; kasutab sobivaid abivahendeid; kombineerib erinevaid kiudusid ja kangaid ning kuiv- ja märgviltimistehnikaid; kasutab kohaseid viimistlusvõtteid ja -vahendeid;</p> <p>3. määratleb kombineeritud tehnikates vilditud esemete valmistamisel kasutatud tehnikaid, materjale ja kiudusid.</p>	<p>Valmistab vastavalt juhendile ette viltimisseadmed.</p> <p>Vildib tööproovid, kasutades ja kombineerides erinevaid materjale ja tehnikaid (Lisa 1) ning valmistab vabalt valitud tehnikates tasapindseid ja ruumilisi esemeid.</p> <p>Valmistab esitluseks vabalt valitud tehnikas toote või tootesarja. Tunneb ära esitatud näidistel kasutatud materjalid ja tehnikad.</p>	<p>Eseme esitlus, vestlus, kirjalik ülevaade toote/teenuse loost, esitlusmapp, õpimapp, töövõtete demonstratsioon või kirjeldamine.</p>
Valitavad kompetentsid:		
<u>6. Silmuskudumine</u>		
<p>Tegevusnäitajad:</p> <p>1. koob esemeid vastavalt juhendile ja skeemile; määrab eseme silmuste arvu, arvestades koe venivust ja materjali omadusi; reguleerib sobiva lõnga, töövahendite ja -võtetega koe tihedust;</p> <p>2. ühendab kootud detailid sobivate töövõtetega;</p> <p>3. teeb kindlaks kootud eseme valmistamise viisi, materjali ja kasutusala; pakub kasutusala lähtuvalt sobiva kudumistehnika ja materjali; tuletab kootud eseme näidise tööjoonise või -skeemi, kohandab neid vastavalt eesmärgile ja loob uusi tööskeme.</p>	<p>Kohandab ja loob uusi tööskeme. Koob tööproovid, kasutades erinevaid loomisvõtteid ja tehnikaid ning esemetena paari sokke, paari kindaid, ühe mütsi ja esitluseks vabal valikul ühe lõikejärgse rõivaeseme (Lisa 1).</p> <p>Tunneb ära esitatud näidistel kasutatud materjalid ja tehnikad ning märgib üles muustriskeemi</p>	<p>Eseme esitlus, vestlus, kirjalik ülevaade toote/teenuse loost, õpimapp, töövõtete demonstratsioon või kirjeldamine.</p>
<u>7. Heegeldamine</u>		
<p>1. heegeldab esemeid vastavalt juhendile ja skeemile; määrab eseme silmuste arvu, arvestades heegelpinna venivust ja materjali omadusi; reguleerib sobiva materjali, töövahendite ja -võtetega heegelpinna tihedust;</p> <p>2. ühendab heegeldatud detailid sobivate töövõtetega;</p> <p>3. teeb kindlaks heegeldatud eseme valmistamise viisi, materjali ja kasutusala; pakub kasutusala lähtuvalt sobiva heegeltehnikat ja materjali; tuletab heegeldatud eseme näidise tööjoonise või -skeemi, kohandab neid vastavalt eesmärgile ja loob uusi tööskeme.</p>	<p>Kohandab ja loob uusi tööskeme. Heegeldab tööproovid, kasutades erinevaid tehnikaid. Heegeldab vabal valikul ühe motiividest ning ühe lõikejärgse eseme ja äärestab ühe eseme pitsiga või kombineerib nimetatud tehnikaid ühel esemel, kaunistab ühe eseme etnograafilise pitsiga (Lisa 1). Valmistab esitluseks vabalt valitud tehnikas toote või tootesarja. Tunneb ära esitatud näidistel kasutatud materjalid ja tehnikad ning märgib üles muustriskeemi</p>	<p>Eseme esitlus, vestlus, kirjalik ülevaade toote/teenuse loost, esitlusmapp, õpimapp, töövõtete demonstratsioon või kirjeldamine.</p>

Kutset läbivad kompetentsid:	Hinnatakse integreeritult kõigi teiste kompetentside hindamise käigus.	
Tegevusnäitajad	Hindamiskriteeriumid	Hindamismeetodid
<p>1. arvestab oma töös kultuurilise, ajaloolise ja paikkondliku kontekstiga;</p> <p>2. analüüsib oma ja teiste tööd ning tulemusi, teeb vajadusel teeb ümberkorraldusi tööprotsessis; juhendab kolleege oma töö analüüsimisel, annab nõu parendustegevusteks;</p> <p>3. hoiab end kursis erialase terminoloogiaga, kasutab seda korrektselt, loob uusi erialaseid termineid; jälgib erialase terminoloogia korrektset kasutust valdkonnas;</p> <p>4. kasutab tekstiilmaterjale, arvestades tehnikat, materjali(de) omadusi ning eseme otstarvet;</p> <p>5. säilitab ja arendab oma kutseoskusi; hoiab end kursis erialaste arengutega; jagab ja vahetab erialast informatsiooni;</p> <p>6. vaatluse, katsetuste ja eksperimentide kaasabil taasloob unustatud tehnoloogiaid; töötab välja uusi töövõtteid või originaalseid tehnikaid, materjalikasutusvõimalusi;</p> <p>7. järgib oma tegevuses käsitöölise eetikanõudeid (vt lisa 2 Käsitöölise kutse-eetika); järgib oma tööga seotud õigusakte, sh autoriõiguse seadust;</p> <p>8. loob head suhted kolleegide ja klientidega; valib asjakohase käitumis- ja väljendusviisi; reageerib ootamatutele olukordadele adekvaatselt, lahendab probleeme; hindab adekvaatselt suhtlemispartnerit ja -situatsiooni; väljendab oma seisukoha kindlalt ja hinnanguvabalt;</p> <p>9. planeerib ja kasutab ressursse (nt inimesed, aeg, töövahendid, finantsid) efektiivselt; jälgib tähtaegadest ning etappidest kinnipidamist;</p> <p>10. hoiab töö ja eraelu tasakaalus ning hoolitseb oma tervise ja töövõimekuse hoidmise eest;</p> <p>11. töötab tõhusalt meeskonnas ja selle huvides ning kohandub meeskonnaga; arvestab teistega ja täidab oma rolli meeskonnas; pakub välja uusi ideid, viib need ellu; läheneb olukordade lahendamisele uudselt ja loovalt, on avatud ja koostööaldis;</p> <p>12. kasutab oma töös korrektset eesti keelt nii kõnes kui kirjas; kasutab vähemalt ühte võõrkeelt enesetäiendamise eesmärgil;</p> <p>13. kasutab oma töös digioskuste osaoskusi Info haldamine, Suhtlemine digikeskkondades, Sisuloome, Turvalisus ja Probleemilahendus (vt lisa 3 Digioskused) ning sobivaid erialaseid programme</p>	<p>Säilitab ja arendab oma kutseoskusi, hoiab end kursis tehnoloogiliste muudatustega. Sõltuvalt spetsialiseerumisest arvestab oma töös kultuurilise, ajaloolise ja paikkondliku kontekstiga</p> <p>Järgib oma tegevuses käsitöölise eetikanõudeid ja seadusandlust.</p> <p>Arvestab töötervishoiu, keskkonnahoiu, tööohutuse ja kultuuripärandi hoidmise reegleid.</p> <p>Kohaneb meeskonnaga, tajub oma rolli, järgib koostööreegleid. Suudab eriolukorras kiiresti orienteeruda, on võimeline lahendama probleeme.</p> <p>Planeerib oma aega otstarbekalt, kasutab selleks kaasaegseid digilahendusi</p> <p>Annab arusaadavalt edasi kutsealaseid oskusi ja teadmisi.</p>	<p>Hinnatakse integreeritult.</p>

3. Hindamise korraldus

3.1 Portfoolioga hinnatakse taotleja tekstiilkäsitöö oskuseid, tehnikate valdamist käsitööesemete valmistamisel.

3.2 Valmisesemete esitlusel hinnatakse taotleja tekstiilkäsitöö oskuseid, tehnikate valdamist esemete valmistamisel ning oma toodete turundamise oskust.

3.3 Vestlusel hinnatakse: erialase sõnavara kasutamist, väljendusoskust, analüüsioskust, eriala tundmist.

3.4 Erialase CV abil hinnatakse ettevõtlikkust, nõustamise ja juhendamise kogemust, panust valdkonna arendamisse.

3.5 Eneseanalüüsiga hinnatakse taotleja õpitaht ja analüüsivõimet.

3.6 Hindamise protseduurinõuded:

- 1) hindamisele lubatud taotleja esitab eksamile tulles kehtiva isikut tõendava dokumendi (pass, juhiluba või ID kaart);
- 2) hindamise keeleks on üldjuhul eesti keel;
- 3) enne eksamit lepitakse taotlejate ja hindamiskomisjoni vahel kokku, kas eksam on kinnine või avalik. Kinnise eksami puhul võivad eksamiruumides hindamise ajal viibida ainult vahetult hindamisega seotud isikud. Avalikku eksamit võivad jälgida kõik soovijad;
- 4) eksami ajal on taotlejal ruumis keelatud:
  - mobiiltelefonide kasutamine;
  - teisi taotlejaid või komisjoni liikmeid häiriv käitumine;
  - kõrvalise abi kasutamine;
- 5) taotleja võib korduseksami teha osade kaupa erinevatel aegadel ühe kalendriaasta jooksul.

4. Juhised hindajale

1. Enne hindamist tutvuge:

- Tekstiilkäsitöö meister, tase 6 kutsestandardiga,
- kompetentsuspõhise hindamise mõistete ja põhimõtete,ga,
- käsitöö kutseala (välja arvatud juveelitoodete valmistaja) kutsete andmise korraga,
- hindamise üldise informatsiooniga,
- hindamiskriteeriumidega,
- hindamismeetoditega,
- hindamisülesannetega,
- hindamise korraldusega,
- hindamisel kasutatavate vormidega.

2. Hindamise ajal:

- jälgige iga taotlejat hindamisprotsessis personaalselt,
- hinnake iga taotlejat hindamiskriteeriumi järgi
- täitke iga taotleja kohta personaalse hindamistabel
- esitage vajadusel küsimusi hindamiskriteeriumide täitmise osas,
- vormistage hindamistulemus iga hindamiskriteeriumi kohta.

3. Hindamise järel:

- vormistage hindamistulemused,
- andke taotlejale konstruktiivset tagasisidet,
- edastage oma ettepanekud kutse andmise kohta koondprotokollina kutsekomisjonile.